

Valtuustoaloite maksuttomasta varhaiskasvatuksesta Tohmajärvellä 1.1.2021 lukien

Kunnanvaltuusto 24.02.2020 § 15

Tero Nenonen jätti kokouksessa seuraavan valtuustoaloitteen:

”Tulevaisuuden tärkeä tavoite Tohmajärvellä tulee olla se, että pystymme pitämään kiinni lapsiperheistä jka saamme houkuteltua tänne uusiakin lapsiperheitä.

Elettäessä lapsiperhearkea, ovat lasten kuukausittaiset päivähoitomaksut todella suuri kulu. Päivähoitomaksuihin puuttuminen on yksi vaikuttavampia keinoja tukea lapsiperheiden arkea.

Järkevintä maksuton varhaiskasvatus olisi kuitenkin lasten kannalta, sillä maksuttomuus lisäisi lasten varhaiskasvatukseen osallistumista, joka Pohjoismaisessa vertailussa on Suomessa kaikista alhaisin.

Maksuton varhaiskasvatus yhdessä suhteellisen halvan asumisen, tonttitarjonnan, Tohmajärven tehokkaan markkinoinnin kanssa kuvan lapsiperheystävällisenä kuntana ja voisi saada meille muuttamaan myös uusia lapsiperheitä.

Maksutonta varhaiskasvatusta kokeillaan parhaillaan pienissä kunnissa Kainuussa ja Pohjois-Savossa, jotka ovat rakenteeltaan Tohmajärven kaltaisia paikkoja. Voisimme olla Pohjois-Karjalassa edelläkävijöitä tässä asiassa! ”

Aloitteen on allekirjoittanut Tero Nenosen lisäksi 8 muuta valtuutettua.

Valtuustoaloite kokonaisuudessaan on **esityslistan oheismateriaalina**.

Päätös

Kunnanvaltuusto ottaa aloitteen vastaan ja antaa sen edelleen kunnanhallituksen valmisteltavaksi.

Kunnanhallitus 06.04.2020 § 95

Asian valmistelija

Talous- ja hallintojohtaja

Esittelijä

Kunnanjohtaja

Päätösehdotus

Kunnanhallitus antaa aloitteen edelleen kunnan varhaiskasvatuspalvelujen valmisteltavaksi ja vaikutusarviointien tekemistä varten.

Päätös

Hyväksyttiin.

Kokonaan maksuttoman varhaiskasvatuksen toteuttaminen on varhaiskasvatuksen talousarvioon merkittävästi vaikuttava ja budjetointivaiheessa huomioitava kokonaisuus. Suoria kustannusvaikutuksia on osin haastavaa arvioida, sillä perheiden palveluntarve sekä elämäntilanteet vaihtelevat ja perheiden osallistumista varhaiskasvatuspalveluihin on vaikea ennustaa.

Valtuustoaloitteessa kokonaan maksuttoman varhaiskasvatuksen tavoitteena on kunnan houkuttelevuus ja lapsiperheiden pysyvyys paikkakunnalla, lapsiperhearjen tukeminen, varhaiskasvatuksen osallistumisprosentin kasvattaminen sekä myönteinen julkisuus lapsiperheystävällisenä kuntana.

Varhaiskasvatuksen vaikutusarviointi (liitteenä) keskittyy varhaiskasvatuksen tämänhetkiseen talousarvioon, täyttöasteeseen, osallistumisprosenttiin ja kunnan kotihoidon piirissä olevien lasten määriin sekä syntyvyyteen. Vaikutusarvioinnissa tuodaan esille myös kansallisen arviointikeskuksen ja Kuntaliiton selvityksiä maksuttoman 5-vuotiaiden varhaiskasvatuksen kokeilusta sekä mahdollisista tulevaisuuden näkymistä ja muutoksista varhaiskasvatuksen kentällä valtakunnallisesti ja alueellisesti.

Kokonaan maksuttoman varhaiskasvatuksen haasteena voi olla palvelujen järjestäminen ja kustannusvaikutukset, varsinkin niiden yhteisvaikutuksellinen ennakoimattomuus. Varhaiskasvatuksen kustannukset rahoitetaan valtionosuudella, kunnan rahoitusosuudella sekä asiakasmaksuina kerättävillä tuloilla. Kokonaan maksuttoman varhaiskasvatuksen myötä asiakasmaksutulojen menetys on arvioilta noin 140 000–150 000 euroa, arvion pohjautuessa nykyisten varhaiskasvatuspalvelujen käyttäjien maksupäätöksiin. Jos kuitenkin tällä hetkellä muualla varhaiskasvatuksessa olevia tai kotihoidon piirissä olevia lapsia siirtyisi Tohmajärven varhaiskasvatuksen piiriin, tulisi tämänhetkinen täyttöaste huomioiden myös mahdollisesti varautua investoimaan uuden ryhmän perustamiseen Kemiessä. Tässä yhteydessä tulee huomioida myös, etteivät nykyiset varhaiskasvatuksen tilat anna mahdollisuutta lisäryhmien perustamiseen.

Varhaiskasvatuksen vaikutusarvioinnin rinnalla tulisi käydä laajempaa keskustelua kokonaan maksuttomasta varhaiskasvatuksesta Tohmajärven kunnan taloudellisena kehittämisinvestointina, jonka kustannukset muodostuvat ensinnäkin maksutulojen vähentymisestä ja toisekseen, jos osallistuvien lasten määrä todellisuudessa lisääntyisi, myös varhaiskasvatuksen järjestämisen kustannukset todennäköisesti kasvaisivat ainakin ensimmäisten vuosien osalta, ennen selkeää lasten määrän vähenemistä.

Vaikutusarvioinnin osana olisi kiinnitettävä huomiota siihen, miten varhaiskasvatuksen laatu taataan tilanteessa, jossa tulosityksikön tulopohja poistetaan ja samaan aikaan uuden sivistyskeskuksen leasingmaksut tulevat rasittamaan merkittävästi sivistystoimen talouden menopuolta. Varhaiskasvatuksen tulosityksikön toiminnan mahdollistamiseksi olisi lisättävä kunnan rahoitusosuutta esimerkiksi koko kunnan imagoa tukevana investointina.

Esittelijä

vs sivistysjohtaja

Päätösehdotus

Sivistyslautakunta on vastaanottanut varhaiskasvatuksen selvityksen valtuustoaloitteeseen maksuttomasta varhaiskasvatuksesta Tohmajärvellä 1.1.2021 lukien ja luovuttaa vaikutusarvioinnin kunnanhallitukselle.

Päätös

Hyväksyttiin.
